

הגיע זמן תגובה

עלינו להכריז שאין אנו מכירים עוד בסטאטוס-קוו המקנה זכויות בלעדיות לזרם אחד ביהדות, אשר רובו בארץ כלל אינו מגדיר את עצמו כציוני

רוח נכאים נכנסה בנו, חברי התנועה הקיבוצית, בכל הקשור להשתלחיות החרדיות עלינו. חוסר הביטחון העצמי, החשש "שמא נרגיז את הדתיים עוד יותר", חושף אצלנו תכונות גלותיות של כניעה. העדר תגובה הולמת מצידנו מהווה מסר חינוכי שלילי לכל בנינו ובנותינו וכן לחניכינו בתנועות הנוער וגרעיני הנח"ל. החרדים הכריזו עלינו מלחמה. האם רק נבליג?

אצלנו קיימת מסורת של הבלגה מימי המאבק על הקמת המדינה. אך ההבלגה דא היתה תוך כדי עשייה: הקמת עוד יישובים והבאת עוד אוניות מעפילים. המאבק הנוכחי הוא מלחמת תרבות. זהו מאבק על החזון של מדינת ישראל כבית יוצר של תרבות, יהודי-ציוני-פלורליסטי. זהו גם מאבק על אופיה הדמוקרטי של המדינה. הגיעה השעה להכריז קבל עם ועולם, כי במצב שנוצר אין אנו מכירים עוד בסטאטוס-קוו. הסטאטוס-קוו מקנה זכויות בלעדיות לזרם אחד ביהדות, אשר רובו בארץ כלל אינו מגדיר את עצמו כציוני. הסטאטוס-קוו גורם לניכור בין העם בארצו לבין העם בתפוצות. הסטאטוס-קוו מסכל את חופש הדת והמצפון, כפי שהובטח בהצהרת העצמאות. הסטאטוס-קוו נהיה קרדום לחפור בו בידי החרדים ברוח של "צדיקים מלאכתם נעשית על-ידי אחרים". אנחנו לא רק משרתים גם עבורם בצבא - אנחנו גם משלמים מיסים בשביל חינוך המונח לעקרון ש"תלמיד חכם קודם".

ישנם כמה תחומים בהם ניתן לפעול. עלינו לעודד ולעזור לכל זוג המבקש אפציה של נישואין שלא באמצעות הרבנות - נישואין חילוניים (מסוגים שונים), קונסרבטיביים ורפורמיים. אני משוכנע שכל הגורמים הללו ישתפו פעולה בהכנת הצע תרבותי יהודי של טקסים בשביל זוגות צעירים אשר אינם חפצים בטקס רבני אורתודוקסי. רצוי להכניס פרק חינוך בנושא זה בכל תנועות הנוער. על התנועה לסייע במימון נישואי קפריסין לאלה אשר בוחרים בדרך זאת.

גיוור חירופי

ברומה, נפתח מכוני גיוור משלנו - קיימת אופציה לעשות זאת בשיתוף עם זרמים אחרים ביהדות ולסיים את התהליך בחו"ל. די לדרך הייסורים ולעיתים השפלה שגרים וגרות עוברים בפנותם למימסד הדתי. עלינו לוודא כי הגרים

הפקרנו את השטח לחרדים עקב אינטרסים פוליטיים

הלומדים במכון גיוור שלנו ייחשפו לכל מגוון החלופות הקיימות בזהות ומחויבות לעם ישראל. ברמה הפוליטית, נמשך להילחם נגד חוק ההמרה.

עלינו לגבות את עצמנו על-ידי הכנסת חומר לימודי מתאים לתוכניות הלימודים בבתי הספר שלנו. יש להקנות לבנים ולבנות שלנו רקע אודות השורשים היהודיים-ציוניים של הקיבוץ ועל שאלות על תכלית יהודית ציונית בימינו.

היהדות מהווה אתגר לכל חבר וחברה, לכל משפחה, ולכל קיבוץ - ברומה לאתגר שעמד בפני דור העליות הציוניות הראשונות, אשר נאבק על בכורת השפה העברית בבית ובציבור. עלינו לחדש את ההווי של שבת, חול ומועד בכתינו על-פי הבנתנו. בלי ניסיון מודע של הציבור בקיבוץ ליצור אורח חיים יהודי-ציוני חלופי, לא תהיה משמעות או אמינות למאמצים החינוכיים.

לכסף, הבה נשתתף ביוזמות גלויות פוליטיות למען שוויון בזכויות ובחובות. אנחנו מבקשים זהות יהודית-ציונית דמוקרטית מבוססת על שוויון ערך האדם. בכך גם נערער על מעמד החרדים. על כולם לשרת בצה"ל או בשווה-ערך של זמן בשירות לאומי (נושא השירות הלאומי טעון דיון בנפרד). "אין פיוס בלי גיוס".

עד כה הפקרנו את השטח לחרדים עקב אינטרסים פוליטיים המכתיבים ברית איתם כ"צו השעה". האופי הערכי של ביתנו הלאומי נמצא על כף המאזניים. הסטאטוס-קוו הפך למעין "ספר לבן" רוחני, הנוטל מאיתנו זכויות יוצרים בתרבות יהודית-ציונית. עשייה יהודית ציונית משלנו, בתוך הבית וכלפי חוץ, היא הדרך המשמעותית הן כתגובה לחרדים והן למתן משמעות תנועתית חדשה לקיבוץ.

מיכאל (לוגר) לבני, לוטן